

2 x HARRI ROSPU

«Aida» mastaapsus hämmastas: 500-ruutmeetrisel laval oli 200 inimest. Esinejad andsid endast kõik, orkester maalis noaloojija täpsusega suuri ja erksavärvilisi helipilte.

Mastaapsus lämmatas tundeid,

suutmata neid süiski tappa

Pikalt reklaamitud ning veel pikemalt oodatud «Aida» töötas tulla tõeline maiuspala.

Alvar Loog,
hääli saali tagaasast

Vaid üheksal korral Rocca al Mare Onistari Tennisekeskuse hiigelhallis etendunud lavastuse muutsid veel ekskluusiivsemaks Rootsist laenatud lavastusbrigaad ning Ühendriikidest, Venemaalt ja Ukrainast imporditud solistid.

Koostöös Malmö ametivendadega valminud «Aida» elavdas kahtlemata kohaliku ooperielu, meelitades saali hulgaliselt inimesi, kelle varasem (muusika)teatrikogemus

piirdus üksnes muusikalidega. Samas teeb tuska, et Estonia peamine sihtgrupp on juba aastaid need eluõhtule lähenevad põhjanaabrid, kel meie pealinna baaridesse ja lõbumajadesse (enam) asja ei ole. Nende arvukas kohalolek ja harjumatu tarbijakäitumine andis tooni ka pühapäevasel «Aida» etendusel.

Oma osa on siin kahtlemata Estonia personali otsusel lubada hilinenud külastajaid ridade vahele orienteeruma. Pealegi sundis tasuline garde-roob rõhuva enamiku publikust saali koos ülerõivastega. Nii meenutas tennisekeskuses toimunud ooperiürituse atmosfäär pigem puhvetiga kino.

Suurejoonelisuse hind

Et tiitrid osutasid saali kaugemast otsast vaadates loetamatult väikeseks ka korraliku silmanägemisega inimestele, veeris (vähemalt minu sektoris) mitu paarikist naabrite vihastest pilkudest hoolimata üksteisele etenduse ajal libretot ette. 1750 külastajat mahutava halli tagumises poles olid sellega loodud kõik tingimused tõelise ooperielamuse välistamiseks.

Siit moraal: ostke väljaspool teatriseinu toimuvatele ooperiüritustele, kaasa arvatud Kuressaare ooperipäevad, kallim pilet või jääge sootuks koju!

«Aida» (1871) on Giuseppe Verdi rikkali-

kus ooperiloomingus üks viimaseid töid, täpsemalt tagantpoolt kolmas.

Egiptlastest pajatava loo tähelepanuväärsus ja jätkuv menu on seletatavad peamiselt sellega, et maestrol õnnestus heroilise ooperi suured mastaabid ühitada lüürilispühholoogilise intiimsusega.

Tennisehalli ehitatud saalis said intiimsusest osa üksnes need ooperisõbrad, kes jõudsid pileti eest maksta üle 400 krooni. Halli tagumises osas tekkis paratamatult Tuhkatriinu tunne: «ballikära» kostus sinna justkui läbi akna. Nii kadusid vokaalpartiidest kontrastid ning tämber muutus hajusaks, peegeldudes spordisaali kõledatelt seintel ja segunedes kohati eristamatult orkestriga.

Kes väidab end olevat 200–250-krooniste piletite sektorist etendust tõsiselt nautinud, peab tänama saatust ja vanemaid elava kujutlusvõime ja vähenõudliku meele eest.

Õnneks ei jagunud suurejoonelisust mitte üksnes lavastuse reklaamikampaaniasse ja saali, vaid ka püünele. Nii palju rahvast ei ole siinkirjutaja silm veel korraga ooperilaval näinud (lava oli 500-ruutmeetrine ja trupis tegi kaasa ligi 200 inimest). Mõjusatele masistseenidele löid fooni liikuvad hiigeldekoratsioonid ja läbimõeldud valguskujundus. Kostüümikavandites andis tooni hoidumine liigest toretsemisest.

Samas oli lavastaja jätnud kasutamata väga suure osa Verdi muusika koreograafilisest potentsiaalist: tantsu-

LAVASTUS

Giuseppe Verdi «Aida».

Rahvusoper Estonia koostöös Malmö Ooperi- ja Muusikateatriga.

Lavastaja Marianne Mörck (Rootsi), dirigent Arvo Volmer.

Solistid Marina Šagutš (Venemaa), Riina Airene, Roman Muravitski (Venemaa), Rauno Elp, Mati Palm, Leonid Savitski, Nadia Kurem ja Urmas Põldma. Estonia ooperikoor, balletitrupp ja sümfooniaorkester. Etendus 17. oktoobril Rocca al Mare Onistari Tennisekeskuses.

numbreid kammitises teatav hillitsetus. Kas tõesti läks kogu aur koori liikumiste koordineerimiseks?

Metsosopran varastas show

Nimikangelanna Aida tegelaskuju jääb Verdil natuke staatiliseks. See sopranile kirjutatud partii pole küllalt huvitav ja nüansirikas psühholoogilisest ega muusikalisest vaatepunktist. Ei suutnud seda oma esitustega särama panna ka muidu suurepärase tehnikaga Marina Šagutš.

Siinkirjutaja sümpaatia võitis hoopis printsess Amneris. Teda kehastanud metsosopran Riina Airene kandis etenduse traagikat peaaegu üksi. Amnerise karakteri dünaamiline areng oli kogu lavastuse draamaatilise pingepäämine allikas.

Amnerise ja Radamese lavaline duett oli hoopis põnevam kui armastajapaari oma. Radamese osas laulnud Roman Muravitski esitas küll pealtnäha laitmatu partii, ent saali tagumisse otsa kõlasid

veenvamalt hoopis bassid Mati Palm (Ramphis) ja Leonid Savitski (vaarao) ning bariton Rauno Elp (Aida isa).

Kas laulsid solistid etenduse kuludes hääle lõplikult lahti või hakkasid kõrvad tennisehalli akustikaga harjuma, igatahes tabas mind avavaatuse lõpul tuttavlik kihelus. Esimese vaatuse viimane pilt oli nii lavastuslikult kui vokaaltehniliselt vapustav. Koor ja solistid andsid endast kõik, orkester maalis noaloojija täpsusega suuri ja erksavärvilisi helipilte.

«Aida» teise vaatuse kammerlikum tonaalsus pakub pisut enam soolonumbreid ning enesesse süüvimist. Solistid suutsid hirmutavalt suurt lava täita ja valitseda ka ilma koori ja tantsutrupita. Lõpustseeni duett lummas oma hädas voolavuses, allutades endale viimaks nii kõleda ruumi kui publiku südamed.

Intiimsus kaalus lavastuse raskepärased mastaabi süiski üles. Laval võitis taas armastus ja hukkusid armastajad. Inimesed plaksutasid püsti seistes.

Metsosopran Riina Airene kehastatud printsess Amneris kandis peaaegu üksi etenduse traagikat.